

MERDİVENLİ SOKAKLARDA ÇOKLU AFET RİSKLERİ

İstanbul'daki merdivenli sokakların afet ve erişilebilirlik durumuna ilişkin çalışma yapan Öğretim Üyeleri Gül Yücel ve İlke Ciritci farklı semtlerdeki 26 örnek üzerinde incelemelerde bulundu.

İstanbul Gelişim Üniversitesi Mimarlık Bölümü'nden Dr. Öğr. Üyesi Gül Yücel ile Dr. Öğr. Üyesi İlke Ciritci farklı semtlerden 100 basamağın üzerinde seçilen 26 örnek üzerinde inceleme yaptı. Yerinde tespit ve incelemede merdivenli sokakların topografya ile ilişkisi, peyzaj, bina bağlantıları, basamak yapısı, kullanım amacı, yoğunluğu ve deprem başta olmak üzere, sel, yangın gibi afet ve acil durum riskleri değerlendirildi.

“MERDİVENLİ SOKAKLARIN KULLANIMINDA BULUNDUĞU SEMTE GÖRE FARKLILIKLAR VAR”

İstanbul'un farklı semtlerindeki çok sayıda merdivenli sokaklar üzerinde çalışma yürüttüklerini dile getiren Dr. Gül Yücel, “Merdivenli sokakların en önemli sorunlarının başında acil durumlarda erişilebilirlik oluyor. Farklı dokudaki yerleşim alanlarında hem sosyal hayatın hem de ihtiyaçların farklı olması merdivenli sokakların kullanımında da farklılıkları beraberinde getiriyor” dedi.

“MERDİVENLİ SOKAKLAR SOSYAL YAŞAMININ BİR PARÇASI”

Araştırma kapsamında birçok merdivende incelemelerde bulduklarına değinen Yücel, merdivenlerin özelliklerinin yanı sıra çevredeki binaların fiziksel yapısına, kat sayılarına, cephelerindeki risk olabilecek unsurlara ve sokakların genişliklerine de baktıklarını söyledi.

Merdivenli sokakların, tarihten bu güne İstanbul'un sosyal yaşamının bir parçası olduğunu anlatan Yücel, “Merdivenli sokaklarda afet veya acil durumlarda yaşayanların hangi riskler altında olduklarını tespit etmek için İstanbul Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığı ve AFAD İstanbul İl Müdürlüğü ile görüşmeler yaptık. Tabii ki bizim temel amacımız afet ve acil durumda merdivenli sokak çevresindeki binalarda yaşayan insanların kolaylıkla buldukları bölgeden daha güvenli bir yere tahliyesinin nasıl sağlanabileceğine yönelik temel unsurları bulmaktı. Bu konuda da önemli tespitlerimiz oldu” diye konuştu.

“BİNALARIN SONRADAN YAPILAN EKLERİ BİNA DIŞI CAN GÜVENLİĞİ RİSKİNİ ARTIRMASINA NEDEN OLABİLİR”

Yayalaştırılmış sokaklar ve bu sokaklara çıkan merdivenlerin genel olarak sık kullanıldığına dikkati çeken İstanbul Gelişim Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. İlke Ciritci ise, “Beyoğlu'ndaki Asmalı Mescit Mahallesi ve Cezayir Sokağı bunlara örnek olarak

gösterilebilir. O bölgede yaşayan insanların bir afet durumunda sokağa kaçış güzergâhlarının temiz ve tehlikeli olmayacak şekilde bulunması önemli. Bu sokak ve merdivenlerdeki binaların sonradan yapılan ekleri deprem sırasında sokaktaki insanların üzerine düşme tehlikesi yaratabilir ve bina dışı can güvenliği riskini artırabilir” dedi.

Bu konuda birçok tespitlerinin olduğunu vurgulayan Dr. Ciritci, “Belki bu tespitler üzerine uzmanlar tarafından doğru yöntemlerle restorasyonlar yapılabilir. Bu alınacak önlemler sayesinde afet dirençleri artırılabilir ve can kayıplarının önüne geçilebilir.”

KENT YOKSULLARINI İNCELEDİĞİ DOKTORA TEZİ İLE ÖDÜL ALDI

Dr. Öğr. Üyesi Leyla Bektaş Ata, 2019’da tamamladığı doktora tezi ile İlhan Tekeli Şehircilik Kültürü Vakfı 2019 Doktora Tez Ödülü’ne layık görüldü.

1996 yılından bu yana her yıl verilen İlhan Tekeli Şehircilik Kültürü Vakfı 2019 Doktora Tez Ödülü’nün sahibi İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü Dr. Öğr. Üyesi Leyla Bektaş Ata oldu.

‘Kentsel Dönüşümün Eşiğinde Ev, Mahalle ve Kent Deneyimi: Limontepe Örneği’ başlıklı doktora tezine konu olan aktörler hakkında bilgi veren Ata, “Türkiye’nin farklı noktalarından 1970’lerde göç ederek İzmir’in Limontepe semtinde gecekondulu mahallesi kuran, 1990’ların ikinci yarısına dek temel hizmetlere erişim mücadelesi veren, 2012’de ise mahalleleri resmî olarak kentsel dönüşüm bölgesi ilan edilen kent yoksullarıdır” diye konuştu.

“DİNAMİKLER, MAKRO TOPLUMSAL DÜZLEMLE İLİŞKİLİ”

Ödüle layık görülen doktora tezi araştırmasının amacıyla ilgili konuşan Ata, “Araştırmanın amacı, dönüşüm coğrafyasının, gecekondulu sakinlerinin mekân kullanımları üzerindeki etkilerini analiz etmek, gecekondululuğu ve gecekonduda yaşamayı mevcut toplumsallık dolayısıyla incelemek ve bu durumun taşıdığı gerilimleri, mücadele yöntemlerini, uzlaşma ve ayrışma durumlarını açığa çıkarmaktır” dedi.

Ata, sözlerine şöyle devam etti:

“Kent hafızasında ve arşivinde geçiciliği, süreğen ve belirsizliğiyle köklü bir yer edinmeyen gecekondulu bölgesi sakinlerinin mekânda kalıcılık ve süreklilik için attığı adımlar, mekân deneyim ve tahayyüllerinde görünür kılınır. Çoklu yöntemle (hayat hikâyeleri, etnografi ve otoetnografi) ve interdisipliner bir perspektifle yürütülen gündelik hayat çalışmasına dayanırken söz konusu gündeliğin dinamikleri makro toplumsal ve siyasal düzlemle ilişkilendirilir.”

“GÖÇ DEVAM EDİYOR”

Gecekondu bölgelerinde yaşayanlar için göçün devam ettiğini belirten Ata, “Türkiye'nin farklı kırsal bölgelerinden göç ederek gecekondu bölgelerini kuranlar son yıllarda yoğun olarak gerçekleşen kentsel dönüşüm projelerinin de etkisiyle yeniden yer değiştirme ihtimaliyle karşı karşıya” dedi.

Gecekondu mahallelerinin sakinleri dışındakilere çoğunlukla kapalı bir yapı sergilediğini ifade eden Ata, “Mahalleden olmayanın uğramasını gerektirecek sosyoekonomik imkânlarla sahip değildir. Bu durum gecekondu mahallelerinde kent hayatının çeşitliliğinin gözlenmemesini beraberinde getirir. Kent yaşamında kazanılan anonimlik gecekondu bölgelerinde elde edilemez. Bu durum özellikle genç kadınlar üzerinde gözetim ve baskı mekanizmalarını tetikler. Uzun süre aynı bölgede birlikte yaşamaktan kaynaklanan samimi ilişki biçimleri komşuluğun akraballaşmasına sebep olur” diyerek bu durumun mahalle baskısını meşrulaştıracağını belirtti.

Mahallede yetişen ikinci kuşak için eğitim yoluyla sınıfsal hareketlilik kazanmanın zor olduğunu vurgulayan Ata, “Bu durumda rol model eksikliği, bölge okullarının yetersiz bulunuşu, ailelerin yönlendirme konusundaki sınırlılığı önemli etkenlerdendir” dedi.

GENÇLERİN TEKNOLOJİ, YAPAY ZEKÂ ALANINDAKİ ÇALIŞMALARINA DESTEK

Teknoloji, dijital eğitim ve yapay zekâ alanında yapılan çalışmaları artırmak ve girişimci gençlere destek olmak amacıyla Bahçelievler İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ile İstanbul Gelişim Üniversitesi (İGÜ) arasında iş birliği protokolü imzalanmasına karar verildi.

Bahçelievler İlçe Milli Eğitim Müdürü Emin Çıkrıkçı, İGÜ Mütevelli Heyeti Başkanı Abdulkadir Gayretli ile bir araya geldi. İmzalanması planlanan iş birliği protokolü kapsamında teknoloji geliştirme, dijital eğitim, yapay zeka, ortak projelerle, sosyal ve kültürel etkinliklerin düzenlenmesi gibi birçok alanda kararlar alındı.

ÇIKRIKÇI, “ÇOK YETENEKLİ VE ÜRETKEN GENÇLERİMİZ VAR”

“Gençlerimize güveniyoruz” diye konuşan Bahçelievler İlçe Milli Eğitim Müdürü Emin Çıkrıkçı, şu sözlerle devam etti: “Çok yetenekli ve üretken gençlerimiz var. Biz artık bu ülkenin çocuklarının heder olmasını istemiyoruz. Gençlerimizin beceri ve yeteneklerini üniversitelerimizin altyapı ve imkânlarıyla buluşturmak istiyoruz. Geleceğin güçlü Türkiye'sini inşa için bu çok önemlidir. Büyük ve güçlü Türkiye'nin inşası ancak yerli ve milli üretimle mümkün olacaktır.”

Üniversitelerle her alanda iş birliği yaparak gençlerin becerisini üretime dönüştürmek istediklerini ifade eden Çıkrıkçı, “Bu anlamda İstanbul Gelişim Üniversitemizin bir çok alanda yaptığı atılımlar, oluşturduğu teknolojik alt yapılar gençlerimiz için çok büyük

anlamlar ifade etmektedir. Yapılan bu iş birliği, hem okullarımızda okuyan öğrencilerimiz için hem de üniversitemiz için çok başarılı neticelere vesile olacaktır” şeklinde konuştu.

“GENÇLERİ ÖNEMSİYORUZ”

Bahçelievler İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ile yapılacak iş birliğinin önemine değinen Gayretli, "İlçe genelinde milli eğitime bağlı okullarda eğitim öğretim toplam öğrenci sayısı 112 binden fazla. Geleceğimiz öğrencilerimizin iyi bir eğitim almasını önemsiyoruz. Proje üreten tüm genç girişimcilere de çalışma alanı sağlıyoruz. Gençleri ve fikirlerini önemsiyoruz” diye konuştu.

“FİKİRLERİN HAYATA GEÇİRİLMESİNİ HIZLANDIRACAĞIZ”

Gençlerin projelerine üniversite bünyesinde bilim alanında iş gücü sağlanacağına vurgu yapan Gayretli, “Fikirlerin hayata geçirilmesini hızlandıracağız” ifadelerini kullandı.

“ÜLKE EKONOMİSİNE HAYIRLI OLACAK”

Girişimci gençleri sektör temsilcileri ile buluşturacaklarını da söyleyen Gayretli, “İmzalanacak iş birliği protokolünün üniversitemize, sanayimize ve ülke ekonomisine hayırlı olacağına inanıyorum” dedi.